

Lectio Divina segédanyag

A év – Jn 6, 51-58

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Felelős szerkesztő:

Nyúl Viktor

A segédanyag összeállításában

közreműködtek:

Asztalos Gábor

Asztalos Lívia

Csonka Laura

Geiszelhardt Sára,

Görföl Tibor

Haász Rebeka Anna

Hegyi László

Járai Ferenc

Mohay Réka

Molnár Dzszenifer

Nyúlné Révfalvi Ildikó

Rácz Dávid

Rácz Édua Anna

Szily Boglárka

Vermes Nikolett

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Az én testem valóban étel, az én vérem valóban ital.

Abban az időben így beszélt Jézus a zsidó tömeghez: „Én vagyok a mennyből alászállott, élő kenyér. Aki ebből a kenyérből eszik, örökké fog élni. Az a kenyér, amelyet én adok, az én testem a világ életéért.”

Vita támadt erre a zsidók között: „Hogyan adhatja ez testét eledelül nekünk?” Jézus így felelt nekik: „Bizony, bizony, mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok az ő véré, nem lesz élet bennetek. Aki eszi az én testemet, és issza az én vére, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon. Mert az én testem valóban étel, és az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet, és issza az én vére, az bennem marad, és én őbenne. Amint engem az élő Atya küldött, és én az Atya által élek, úgy az is, aki engem eszik, én általam él. Ez az égből alászállott kenyér! Nem az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak! Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él!” Így tanított Jézus a kafarnaumi zsinagógában.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

⁵¹ ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ἴζησει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἡ σὰρξ μου ἴστιν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

„Én vagyok az élő kenyér, az égből alászállott: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökre, és a kenyér pedig, amit adni fogok az én testem a világ életéért.”

⁵² Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σὰρκα αὐτοῦ φαγεῖν;

Vitatkoztak tehát egymással a zsidók mondva: „Hogyan tudja ez nekünk adni az ő testét eledelül?”

⁵³ εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν μὴ φάγητε τὴν σὰρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πῖητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

Mondta tehát nekik Jézus: „Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az Emberfiának a testét, és nem isszátok az ő vérét, nem birtokoltok életet magatokban (nem lesz élet nektek magatokban).

⁵⁴ ὁ τρώγων μου τὴν σὰρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, és én fel fogom támasztani őt az utolsó napon.

⁵⁵ ἢ γὰρ σὰρξ μου ἴαληθῆς ἐστι βρωσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἴαληθῆς ἐστι πόσις.

Ugyanis az én testem valóságosan étel, és az én vérem valóságosan ital.

⁵⁶ ὁ τρώγων μου τὴν σὰρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.

Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, bennem marad, és én őbenne.

⁵⁷ καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατήρ καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κακείνος ἴζησει δι' ἐμέ.

Ahogy az élő Atya elküldött engemet, és én az Atya által élek, aki engemet eszik, az is általam fog élni.

⁵⁸ οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἄξιος οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ Ἰπατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον Ἰζησει εἰς τὸν αἰῶνα.

Ez a kenyér, az égből alászállott, nem ahogyan az atyák ettek, és meghaltak: aki ezt a kenyeret eszi, élni fog örökre.”

⁵⁹ ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ.

Ezeket mondta a zsinagógában tanítva Kafarnaumban.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

⁵¹ Ego sum panis vivus, qui de caelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum; panis autem, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita”.

⁵¹ Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért.”

⁵¹ Én vagyok az élő kenyér, amely a mennyből szállt alá. Ha valaki ebből a kenyérből eszik, örökké él. A kenyér pedig, amelyet majd én adok, az én testem a világ életéért.«

⁵¹ Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adni fogok, az én testem a világ életéért.”

⁵¹ Én vagyok amaz élő kenyér, a mely a mennyből szállott alá; ha valaki eszik e kenyérből, él örökké. És az a kenyér pedig, a melyet én adok, az én testem, a melyet én adok a világ életéért.

⁵¹ Én vagyok az az életet adó kenyér, amelyik a mennyből szállt le. Ha valaki ebből a kenyérből eszik, élni fog örökké. Sőt a kenyér, amelyet majd én adok, az én testem a világ életéért.

⁵² Litigabant ergo Iudaei ad invicem dicentes: “Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum?”.

⁵² Erre vita támadt a zsidók közt: "Hogy adhatja ez a testét eledelül?"

⁵² Vitatkozni kezdtek erre a zsidók egymás közt, és ezt kérdezték: »Hogyan adhatja ez testét eledelül nekünk?«

⁵² Vita támadt erre a zsidók közt: „Hogyan adhatja ez testét eledelül nekünk?” – mondták.

⁵² Tusakodának azért a zsidók egymás között, mondván: Mimódon adhatja ez nekünk a testét, hogy azt együk?

⁵² A zsidók erre vitatkozni kezdtek egymás közt, és ezt kérdezgették: – Hogyan adhatja ez nekünk a testét eledelül?

⁵³ Dixit ergo eis Iesus: “Amen, amen dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii hominis et biberitis eius sanguinem, non habetis vitam in vobismetipsis.

⁵³ Jézus ezt mondta rá: "Bizony, bizony, mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a vérét, nem lesz élet bennetek.

⁵³ Jézus azt felelte nekik: »Bizony, bizony mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet tibennetek.

⁵³ Jézus megerősítette: „Bizony, bizony mondom nektek: ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet bennetek.

⁵³ Monda azért nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek: Ha nem eszitek az ember Fiának testét és nem isszátok az ő vérét, nincs élet bennetek.

⁵³ Jézus így szólt hozzájuk: – Bizony, bizony, mondom nektek, ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a vérét, akkor az élet nincs bennetek.

⁵⁴ Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam; et ego resuscitabo eum in novissimo die.

⁵⁴ De aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon.

⁵⁴ Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon.

⁵⁴ Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon.

⁵⁴ A ki eszi az én testemet és issza az én véretem, örök élete van annak, és én feltámasztom azt az utolsó napon.

⁵⁴ Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon.

⁵⁵ Caro enim mea verus est cibus, et sanguis meus verus est potus.

⁵⁵ A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital.

⁵⁵ Mert az én testem valóságos étel, és az én vérem valóságos ital.

⁵⁵ Az én testem az valóban étel s az én vérem valóban ital.

⁵⁵ Mert az én testem bizony étel és az én vérem bizony ital.

⁵⁵ Ugyanis az én testem valóban étel, és az én vérem valóban ital.

⁵⁶ *Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo.*

⁵⁶ *Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg benne.*

⁵⁶ *Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, az bennem marad, és én őbenne.*

⁵⁶ *Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad, és én őbenne.*

⁵⁶ *A ki eszi az én testemet és issza az én véretem, az én bennem lakozik és én is abban.*

⁵⁶ *Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, az bennem marad, és én őbenne.*

⁵⁷ *Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem; et, qui manducat me, et ipse vivet propter me.*

⁵⁷ *Engem az élő Atya küldött, s általa élek. Így az is élni fog általam, aki engem eszik.*

⁵⁷ *Amint engem küldött az élő Atya, és én az Atya által élek, úgy aki engem eszik, az is általam él.*

⁵⁷ *Amint engem küldött az élő Atya és én az Atya által élek, úgy aki engem eszik, én általam él.*

⁵⁷ *A miként elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek: akként az is, a ki engem eszik, él én általam.*

⁵⁷ *Ahogy engem az élő Atya küldött, és én az Atya által élek, úgy az is, aki engem eszik, élni fog általam.*

⁵⁸ *Hic est panis, qui de caelo descendit, non sicut manducaverunt patres et mortui sunt; qui manducat hunc panem, vivet in aeternum”.*

⁵⁸ *Ez a mennyből alászállott kenyér nem olyan, mint az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, az örökké él.”*

⁵⁸ *Ez az a kenyér, amely a mennyből szállt alá. Nem olyan, mint amit az atyák ettek és meghaltak; aki ezt a kenyeret eszi, örökké élni fog.«*

⁵⁸ *Itt a mennyből alászállott kenyér, ez nem olyan, mint a (manna), melyet atyáitok ettek és mégis meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él.”*

⁵⁸ *Ez az a kenyér, a mely a mennyből szállt alá; nem úgy, a mint a ti atyáitok evék a mannát és meghalának: a ki ezt a kenyeret eszi, él örökké.*

⁵⁸ *Ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le. Ez nem olyan, mint amelyet az atyák ettek, és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, élni fog örökké.*

1.1.3. Behatárolás

Ez az evangéliumi szakasz (Jn 6,51-59) a befejező része Jézus kafarnaumi beszédének, amit a zsinagógában mondott el az Élet Kenyeréről (Jn 6,35-59), miután előző nap megszaportva a kenyeret és a halat jól lakatta az őt hallgató tömeget (Jn 6,1-15).

1.1.4. Szó szerinti üzenet

János evangélista eltérően a többi evangéliumtól nem az utolsó vacsora keretében beszél kifejezetten az Oltáriszentség megalapításáról, hanem Jézusnak a kafarnaumi tanításában. Hangsúlyozni kívánja, hogy az a Jézus, aki a megtestesült Ige (Jn 1,14), s aki a kenyeret és a halat az őt hallgató sokaság számára megszaportotta (Jn 6,1-15), önmaga válik Kenyerré. Mindezt azért, hogy a legbensőségesebb kapcsolatba lépjen az emberekkel, s ezáltal életet, örök életet adjon nekik, s a benne hívők Ő általa éljenek (Jn 6,51.53-54.56-57). Az önmagát eledelül adó gesztusban az evangélista az önmagát teljesen odaajándékozó, isteni szeretet logikájára és örömhírére hívja fel a figyelmet: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13).

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ('*ho ártosz ho dzón*') (Jn 6,51) ('az élő kenyér')

A „kenyér” szó sokszor megtalálható a Szentírásban (kb. 244-szer az Ószövetségben, 99-szer az Újszövetségben). Az első bibliai előfordulási helye a bűnbeesés következményeihez kapcsolódik, ami szerint az ember arcának verejtékével eszi kenyerét, mindaddig, amíg vissza nem tér a földbe (Ter 3,19). Utoljára pedig azokra a zsidó szentélyben felajánlott kenyerekre utal, amelyeknek mindig az Úr színe előtt kellett kihelyezve lenniük (Zsid 9,2; vö. Kiv 25,30). A kenyér tehát, ami fizikai táplálék, szakrális, áldozati jelleggel is bír.

A János-evangéliumban a „kenyér” kifejezés 24-szer jelenik meg, ebből 21-szer a hatodik fejezetben. Itt is megfigyelhető, hogy egyrészt fizikai táplálékot (pl. Jn 6,5.7.9.11.13.23), másrészt pedig misztikus ételt: az Élő Kenyeret (Jn 6,51), az Élet Kenyerét (Jn 6,35.48.): Jézus Krisztus Testét jelenti valóságosan (Jn 6,51.55), aki örök életet ad annak, aki eszi az Élet Kenyerét: az Ő Testét (Jn 6,51.54)! Mindezek fényében elmondhatjuk, hogy az ember, akinek a bűnbeesés miatt meg kell halnia, örök életet kap Istentől Jézus Krisztus által, ha hittel eszi az Élet Kenyerét: Krisztus Testét az Eucharishtiában (az Oltáriszentségben), akinek előképei voltak a zsidó szentélyben felajánlott, az Úr asztalára kihelyezett kenyerek.

ἡ σάρξ μου ('hé szárksz mú') (Jn 6,51.55) ('az én testem/húsom')

A görög szó az emberi testet, húst fejezi ki. János evangélista hangsúlyozza, hogy a második isteni személy: az Ige testté, hússá lett (Jn 1,14). Jézus pedig az Ő saját Testét, Húsát, önmagát azonosítja az Élet Kenyerével (Jn 6,51.54-57). Valóságos étel Ő, akit ha megesszünk örök életet kapunk, hiszen Őbenne maradunk (Jn 6,56), s így a legszorosabb kapcsolatba kerülünk Jézussal, aki maga az Élet (vö. Jn 14,6). Jézus Krisztus tehát az Étél és az Élet egyaránt: Élő Étél, aki örök Életet ad!

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok János evangéliumán belül

1,14 S az Ige testté lett, és közöttünk élt.

1,51 Bizony, bizony, mondom nektek: Látni fogjátok, hogy megnyílik az ég, s az Isten angyalai föl- s leszállnak az Emberfia fölött.

4,14 De aki abból a vízből iszik, amelyet én adok, az nem szomjazik meg soha többé, mert a víz, amelyet én adok, örök életre szökellő vízforrás lesz benne.

5,26 Amint ugyanis az Atyának élete van önmagában, a Fiúnak is megadta, hogy élete legyen önmagában

6,31.35.48.51.58 Atyáink mannat ettek a pusztában, amint az Írás mondja: Égi kenyeret adott nekik enni. (...) Én vagyok az élet kenyere – felelte Jézus. – Aki hozzám jön, többé nem éhezik, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha. (...) Én vagyok az élet kenyere. (...) Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért. (...) Ez a mennyből alászállott kenyér nem olyan, mint az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, az örökké él.

6,39.40.44 Annak, aki küldött, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit el ne veszítsek, hanem feltámasszam az utolsó napon. Mert Atyámnak az az akarata, hogy mindenki, aki látja a Fiút és hisz benne, örökké éljen, s feltámasszam az utolsó napon. (...) Senki sem jöhet hozzám, ha az Atya, aki küldött, nem vonzza, s én feltámasztom az utolsó napon."

11,24 Tudom, hogy feltámad – mondta Márta – majd a feltámadáskor, az utolsó napon.

14,20 Azon a napon majd megtudjátok, hogy Atyámban vagyok, ti bennem, s én bennetek.

15,4-7 Maradjatok hát bennem, s akkor én is bennetek maradok. Amint a szőlővessző nem teremhet maga, csak ha a szőlőtőn marad, úgy ti sem, ha nem maradtok bennem. Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad, s én benne, az bő termést hoz. Hisz nélkülem semmit sem tehettek. Aki nem marad bennem, azt kivetik, mint a

szőlővesszőt, ha elszárad. Összeszedik, tűzre vetik és elég. Ha bennem maradtok, és tanításom is bennetek marad, akkor bármit akartok, kérjétek, és megkapjátok.

Szinoptikus párhuzamok

Mt 8,20 Jézus így válaszolt: „A rókáknak van vackuk, az ég madarainak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania.”

Mt 26,26-28 Vacsora közben Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s odanyújtotta tanítványainak, ezekkel a szavakkal: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem!” Aztán fogta a kelyhet, hálát adott, és ezekkel a szavakkal nyújtotta nekik: „Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetségé, amelyet sokakért kiontanak a bűnök bocsánatára.”

Mk 14,22 Vacsora közben kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és ezekkel a szavakkal adta nekik: „Vegyétek, ez az én testem.”

Mk 14,24 Ő pedig így szólt: „Ez az én vérem, a szövetségé, amely sokakért kiontatik.”

Lk 22,19 Most a kenyeret vette kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik ezekkel a szavakkal: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Lev 17,10-14 Ha Izrael házából bármelyik ember vagy bármelyik köztetek élő idegen vért eszik, mindegy, hogy milyen vért, ellene fordulok annak, aki vért evett és kiirtom a népből. Hiszen a test élete a vérben rejlik. A vért azért adtam nektek, hogy az oltáron elvégezzétek vele az engesztelés szertartását életetekért, mert a vér szerzi meg az engesztelést az élet számára. Ezért mondtam Izrael fiainak: Senki ne egyék közületek vért, s a köztetek lakó idegen se egyék vért. Ha valaki Izrael fiai vagy a köztetek lakó idegenek közül vadászaton elejt egy olyan vadat vagy madarat, amelyet meg szabad enni, annak folyassa ki a vérét és takarja be földdel. Mivel minden testnek a vér az élete, és én azt mondtam Izrael fiainak: Ne egyétek meg a vérét egyetlen testnek sem, mivel minden testnek a vér az élete, aki eszik belőle, azt ki kell irtani.

1Kor 11,24 hálát adott, megtörte, és így szólt: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem értetek. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.”

Zsid 10,5.10 Ezért nyilatkozik így, amikor a világba lép: Áldozatot és felajánlást nem kívántál, de testet alkottál nekem. (...) E szerint az akarat szerint Jézus Krisztus testének feláldozása által egyszer s mindenkorra megszentelődünk.

1Jn 3,6.24 Az, aki benne marad, nem vétkezik. Az, aki vétkezik, nem látta, nem ismerte meg. (...) Aki teljesíti parancsait, Istenben marad és Isten is őbenne. Azt, hogy ő bennünk marad-e, a Lélektől tudjuk, akit nekünk adott.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

Urunk nem csupán isteni mivoltára, aki mindent táplál, vonatkoztatva állítja magáról, hogy Ő kenyér, hanem arra az emberi természetre vonatkoztatva is, amit magára vett az Isten Igéje. A kenyér pedig – folytatja –, amit én adok a testem (húsom), amit a világ életéért adok. De mikor jut hozzá testünk a kenyérhez, amit Ő testének nevez? A hívő ismeri és magához veszi Krisztus Testét, ha arra törekszik, hogy Krisztus testének része legyen. Krisztus testének részévé pedig akkor válik, ha Krisztus Lekének követését elsajátítja. Éppen ezért az része Krisztus testének, aki Krisztus Lelke szerint él. Erről a kenyérről beszél az Apostol, amikor azt állítja, mi mindnyájan egy test vagyunk. (...) Mintha Jézus azt mondaná a zsidóknak, nem fogjátok föl az értelmét ama kenyér fogyasztásának, és az elfogyasztás módjának; viszont, ha nem eszitek az Emberfia testét és isszátok a vérét, nem lesz élet bennetek. Mivel nem akarta, hogy azt gondolják, hogy erről az életről beszél és ezen vitázzanak, hozzáteszi, hogy az örök életről van szó. Ez az, ami nem lesz abban, aki nem eszi azt a testet és issza azt a vért. A fizikai kenyérre ez nem igaz. Hiszen, ha nem vesszük magunkhoz, nem fogunk élni, de akkor sem, ha magunkhoz vesszük: akár betegség, akár öregség, akár valami baleset miatt végül úgyis meghalunk. Krisztus Teste és Vére viszont olyan étel és ital, hogy aki nem veszi magához, abban nincs élet, aki azonban magához veszi, abban van, méghozzá örök élet.

/Szent Ágoston (Vö.: Catena Aurea)/

2.2. Tanítóhivatali nézőpont

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

790 A hívők, akik válaszolnak Isten szavára és Krisztus Testének tagjaivá válnak, szorosán egyesülnek Krisztussal: "Ebben a testben Krisztus élete árad szét a hívőkbe, akik a szentségek által titokzatos és valóságos módon egyesülnek a szenvedett és megdicsőült Krisztussal". Ez elsősorban a keresztségre érvényes, ami által Krisztus halálával és föltámadásával egyesülünk, és az Eucharisziára, ami által "valóságosan részesedünk az Úr testéből és fölemeltetünk a vele és az egymással való kommunióra".

1322 A szent Eucharisztia befejezi a keresztyény beavatást. Akik a keresztség által fölemeltettek a királyi papság méltóságára és a bérmálás által mélyebben hasonulóvá váltak Krisztushoz, az Eucharisztia által az egész közösséggel együtt részesednek az Úr áldozatában.

1323 "Üdvözítőnk az utolsó vacsora alkalmával, azon az éjszakán, melyen elárultatott, megalapította testének és vérének eucharisztikus áldozatát, hogy így a keresztség áldozatát a századokon át eljöveteleig megörökítse, és így szeretett jegyesére, az Egyházra bízva halálának és föltámadásának emlékezetét: az irgalom szentségét, az egység jelét, a szeretet kötelékét mint húsvéti lakomát, melyen Krisztust vesszük magunkhoz, lelkünket kegyelem tölti el, s a jövődő dicsőség záloga nekünk adatik."

1324 Az Eucharisztia "az egész keresztyény élet forrása és csúcса". "Az összes szentség, mint minden más egyházi szolgálat és az apostoli tevékenység is, a szent Eucharisziához tartozik és reá irányul. Az Eucharisziában ugyanis benne van az Egyház minden lelki java, tudniillik maga Krisztus, a mi Húsvétunk."

1325 "Az isteni élet közösségét és Isten népének egységét, melyekben az Egyház létezik, az Eucharisztia jól jelzi és csodálatosan megvalósítja. Benne éri el csúcspontját a tevékenység, mellyel Isten Krisztusban megszenteli a világot, és a kultuszt, melyet az emberek Krisztusnak és általa az Atyának a Szentlélekben nyújtanak."

1326 Végül az Eucharisztia ünneplése által már most részt veszünk az égi liturgiában és elővételezzük az örök életet, amelyben "Isten lesz minden mindenben" (1Kor 15,28).

1333 A szentmise közepén a kenyér és a bor Krisztus szavai és a Szentlélek segítségül hívása által Krisztus testévé és vérévé válik.

Parancsának megfelelően az Egyház az Ő dicsőséges eljöveteleig folytatja azt, amit az Úr szenvedése előestéjén tett: "Kezébe vette a kenyeret (...)" "Kezébe vette a borral telt kelyhet (...)." A kenyér és a bor titokzatos módon Krisztus testévé és vérévé válnak, ugyanakkor a teremtés jóságának jelei maradnak. A följajánlásban hálát adunk a Teremtőnek a kenyérért és a borért, "az emberi munka" gyümölcséért, ami előbb a "föld gyümölcse" és a "szőlőtő termése", azaz a Teremtő adományai. Az Egyház Melkizedeknek, a királynak és papnak a gesztusában, amikor följajánlotta "a kenyeret és bort" (Ter 14,18), saját följajánlásának előképét látja.

1334 Az Ószövetségben a kenyeret és a bort a zsengeáldozatok között ajánlották föl a Teremtő iránti hála jeleként. Az Egyiptomból való kivonulás összefüggésében még egy új jelentéssel gyarapodtak. A kovásztalan kenyerek, melyeket Izrael népe minden évben a pászkaünnepen evett, az Egyiptomból való szabadító kivonulás sietségére emlékeztetnek; a pusztai manna állandóan Izrael emlékezetébe idézi, hogy Isten szavának kenyéréből él. Végül a mindennapi kenyér az Ígélet földjének

gyümölcse, záloga annak, hogy Isten hűséges ígéreteihez. Az "áldás kelyhe" (1Kor 10,16) a zsidók húsvéti vacsorájának a végén a bor ünnepi öröméhez eszkatologikus jelentést kapcsol: Jeruzsálem messiási helyreállításának várását. Jézus úgy alapította meg Eucharisziáját, hogy a kenyér és a kehely áldásának új és végleges értelmet adott.

1335 A kenyérszaporítás csodái, amikor az Úr áldást mondott, megtörte a kenyereket és tanítványai által szétosztotta a sokaság táplálékául, előképei az Ő egy eucharisztikus kenyere túláradó bőségének: a Kánában borra változtatott víz jele már Jézus megdicsőülésének óráját hirdeti. Magát a beteljesedést nyilvánítja ki a menyegzői lakoma az Atya országában, ahol a hívők a Krisztus vérévé vált új bort fogják inni.

1336 Az Eucharisztia első bejelentése megosztotta a tanítványokat, miként a szenvedés bejelentése megbotránkoztatta őket: "Kemény beszéd ez! Ki hallgathatja?" (Jn 6,60). Az Eucharisztia és a kereszt a botrány sziklája. Egy és ugyanarról a misztériumról van szó, és mindig megosztásra adnak alkalmat: "Ti is el akartok menni?" (Jn 6,67): az Úr e kérdése végig hangzik a századokon mint szeretetének meghívása annak fölfedezésére, hogy egyedül Ő az, akinél "az örök élet igéi" vannak (Jn 6,68); és a hitben elfogadni Eucharisziájának ajándékát azt jelenti, hogy Őt magát fogadjuk be.

1341 Jézus parancsa, hogy gesztusait és szavait ismételjék, "amíg el nem jön" (1Kor 11,26), nemcsak annyit követel, hogy emlékezzünk Jézusra és arra, amit Ő tett. A parancs arra irányul, hogy az Apostolok és utódaik Krisztus -- az Ő élete, halála, föltámadása és az Atyánál értünk való közbenjárása -- emlékezetét liturgikusan ünnepeljék.

1342 Az Egyház kezdettől fogva hű maradt az Úr parancsához. A jeruzsálemi egyházzal ez olvasható:

"Állhatatosan kitarítottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban. (...) Egy szívvel-lélekkel

mindennap összegyűltek a templomban. A kenyeret házaknál törték meg, s örömmel és tiszta szívvel vették magukhoz az ételt." (ApCsel 2,42.46)

1343 A keresztények elsősorban "a szombatok első napján", azaz vasárnap, Jézus föltámadásának napján gyűltek össze, hogy "megtörjék a kenyeret" (ApCsel 20,7). Az Eucharisztia ünneplése egészen napjainkig ugyanúgy folytatódik annyira, hogy ma az Egyházban mindenütt azonos alapszerkezettel ünnepeljük. Az Eucharisztia az Egyház életének állandó középpontja.

1344 Isten zarándok népe Jézus húsvéti misztériumát hirdetve, "amíg el nem jön" (1Kor 11,26), szentmiséről szentmisére "a kereszt szűk ösvényén" halad előre a

mennyei lakoma felé, amelyen az összes választottak az Ország asztalához fognak ülni.

1345 A 2. századból ismerjük Szent Jusztinosz vértanú tanúságát az eucharisztikus ünneplés alapszerkezetéről. És e szerkezet mind a mai napig az összes nagy liturgia-családban azonos maradt. Íme, mit ír ő 155 körül, hogy a pogány Antoninus Pius (138-161) császárnak elmagyarázza, mit tesznek a keresztények:

"A Napról elnevezett napon mindannyian, városokban és a falvakban egyaránt, összejövetelet tartunk.

És fölolvassuk az Apostolok emlékiratait és a Próféták írásait, amint azt az idő engedi. A felolvasó elhallgatása után az előljáró beszédében int és buzdít, hogy ezeket a szép dolgokat tetteinkkel utánozzuk.

Majd mindannyian fölállunk és közösen imát mondunk."

"Közösen imádkozunk magunkért (...) meg a többiekért, (...) hogy miután az igazságot megtanultuk, a helyes életre törekedjünk, tetteinkben a jót kövessük, s azon legyünk, hogy parancsait megtartsuk, és az örök üdvösséget elnyerjük.

Imáink befejezésekor csókkal köszöntjük egymást.

Ezek után a testvérek előljárójához kenyeret és kelyhet visznek vízzel vegyített borral, aki kezébe veszi, dicséretet és dicsőítést mond a mindenség Atyjának a Fiú és a Szentlélek neve által, hálát ad neki (görögül: eucharisztian), és áldást mond hosszasan azokért, amiket nekünk adott, hogy Ő bennünket ezekre méltatott.

Imái és hálaadása befejezéseképpen az egész nép ráfeleli az Áment. (...) Az előljáró hálaadása és az egész nép felelete után az általunk diakonusoknak nevezettek minden jelenlevőnek osztanak a hálaadás kenyéréből és a vízzel elegyített borából, visznek belőle a távollevőknek is.

1346 Az Eucharisztia liturgiája ma is alapvetően abban a szerkezetben történik, mely századokon át megmaradt. Két, szoros egységet alkotó fókusz körül bontakozik ki.

- gyülekezés, igeliturgia az olvasmányokkal, a homíliával és az egyetemes könyörgéssel;
- az eucharisztikus liturgia a kenyér és a bor följánlásával, a konszekráló hálaadással és az áldozással.

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Mane nobiscum apotoli levél

3. A „kenyértörés” – ahogyan kezdetben nevezték az Eucharishtiát – örökre az Egyház életének középpontjában van. Az idők folyamán Krisztus általa jeleníti meg halálának és föltámadásának misztériumát. Benne személyesen Őt kapjuk, „az égből

alászállott élő kenyeret” (Jn6,51), és Ővele nekünk adatott az örök élet záloga, melyben megízlelhetjük a mennyei Jeruzsálem örök lakomáját. Már többször, és legutóbb az *Ecclesia de Eucharistia* kezdetű enciklikában – az egyházatyák, az egyetemes zsinatok és elődeim nyomdokait követve – meghívtam az Egyházat az Eucharisziáról való elmélkedésre. Ezért nem áll szándékomban ebben a levélben megismételni a már elmondott tanítást, csak hivatkozom rá, hogy tegyük magunkévá és mélyítsük el azt. De úgy láttam, hogy éppen e célból igen nagy segítséget jelenthet egy esztendő, amit teljes egészében e csodálatos Szentségnek szentelünk.

12. Az Eucharisztia mindenekelőtt azért világosság, mert az Eucharisztia liturgiáját minden szentmisében megelőzi Isten Igéjének liturgiája, és a két „asztal”, tudniillik az Ige és a Kenyér asztala egységet alkot. Ez az összetartozás mutatkozik a János-evangélium eucharisztikus beszédében, melyben Jézus tanítása misztériumának alapvető bemutatásáról áttér a sajátos eucharisztikus jelleg magyarázatára: „Az én Testem valóban étel, és az én Vérem valóban ital” (Jn 6,55). Tudjuk, hogy e kijelentés a hallgatók nagy részében krízist okozott, és arra indította Pétert, hogy az apostolok és minden idők Egyháza szóvivőjeként kimondja: „Uram, kihez menjünk? Az örök élet igéi nálad vannak.” (Jn 6,68.) Az emmauszi tanítványok történetében maga Krisztus mutatja meg „Mózesen kezdve az összes prófétánál”, hogyan beszélt „az összes írás” személye misztériumáról (vö. Lk 24,27). Szavai „meggyújtották” a tanítványok szívét, megszabadították őket a szomorúság és a reménytelenség árnyától, és fölkeltették bennük a vágyat, hogy vele maradhassanak: „Maradj velünk, Urunk!” (vö. Lk 24,29.)

„Maradjatok bennem és én tibennetek” (Jn 15,4)

19. Az emmauszi tanítványok kérésére, hogy „velük” maradjon, Jézus egy sokkal nagyobb ajándékkal válaszolt: az Eucharisztia szentségével megtalálta annak módját, hogy „bennük maradjon”. Az Eucharisztia vétele azt jelenti, hogy mélységes közösségre lépünk Jézussal.

„Maradjatok bennem, és én tibennetek” (Jn 15,4). E bensőséges és kölcsönös egymásban „maradás” bizonyos módon lehetővé teszi, hogy elővételezzük a mennyországot a földön. Vajon nem ez-e az ember legnagyobb óhaja? Nem ezt tűzte-e ki maga elé célként Isten, amikor üdvözítő tervét megvalósítja a történelemben? Ő oltotta az ember szívébe az Igéje utáni „éhséget” (vö. ám 8,11), azt az éhséget, amely csak akkor szűnik meg, amikor az ember teljes közösségre lép Ővele. A szentáldozás azért adatott nekünk, hogy „jóllakhassunk” Istennel itt a földön, beteljesedést várva az égben.

XVI. Benedek pápa: Sacramentum caritatis apostoli buzdítás

7. Az eucharisztikus hit legfontosabb tartalma magának Istennek a misztériuma, a szentháromságos szeretet. Jézusnak Nikodémussal folytatott beszélgetésében találunk egy idevonatkozó megvilágosító kijelentést: „Isten úgy szerette a világot, hogy megszületett Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen. Mert Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ” (Jn 3,16-17). E szavak megmutatják Isten ajándékának legmélyebb gyökerét. Jézus az Eucharishtiában nem „valamit” ad, hanem önmagát adja; a tulajdon testét ajánlja föl és a tulajdon vérént ontja. Így ajándékozta saját létének teljességét, kinyilatkoztatva ennek a szeretetnek ősforrását. Ő az örök Fiú, akit az Atya odaadott értünk. Az evangéliumban azt is halljuk, hogy Jézus, miután az öt kenyér és két hal megszaportásával jóllakatta a sokaságot, azoknak, akik egészen a kafarnaumi zsinagógáig követték őt, mondja:

„Az én Atyám adja nektek az igazi kenyeret az égből; Isten kenyere az, aki leszállott az égből és életet ad a világnak” (Jn 6,32-33), és a végén önmagát, a saját testét és vérént azonosítja ezzel a kenyérral: „Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért” (Jn 6,51). Jézus így az élet kenyérének nyilatkoztatja ki magát, akit az örök Atya ajándékoz az embereknek.

XVI. Benedek pápa: Spe salvi enciklika

Örök élet – de mi is az?

10. Mindezzel az Újszövetség és a korai kereszténység hitéről és reményéről beszéltünk, de az is mindig láthatóvá vált, hogy nem csupán a múlttól szólnak, hanem a mondottak általában az ember életéről és haláláról, tehát rólunk is szólnak, és ma is érvényesek. Most azonban kifejezetten föl kell tennünk a kérdést: vajon a keresztény hit számunkra ma is olyan remény-e, mely átformálja és hordozza az életünket? „Performatív-e” számunkra – olyan üzenet-e, mely az egész életet újjáformálja, vagy már csak „információ”, amelyet időközben mellőztünk, és úgy tűnik, az új információk túlhaladják? Annak a párbeszédnek a klasszikus formájából szeretnék kiindulni, amellyel a keresztes szertartása megnyitotta az utat az újszülött befogadására a hívők közösségébe és a Krisztusban való újjászületésére. A pap először a gyermek nevét kérdezte a szülőktől, majd további kérdéseket tett fel: „Mit kívánsz az Egyháztól?” Válasz: „A hitet.” „És mit ad neked a hit?” – „Az örök életet.” E párbeszéd szerint a szülők a gyermek számára a hithez való hozzájutást keresték, a közösséget a hívőkkel, mert a hitben az „örök élet” kulcsát

látták. Valóban, mint egykor, ma is erről van szó a keresztelezőkor, a keresztennyé váláskor. Nemcsak a közösségbe való beiktatás aktusa, nem egyszerűen fölvetel az Egyházba; a szülők a keresztelező számára ennél többet várnak: azt tudniillik, hogy a hit, amelyhez az Egyház testi mivolta ésszentségei is hozzátartoznak, életet ajándékozik neki – az örök életet. A hit a remény szubsztanciája. De most fölvetődik a kérdés: akarjuk mi ezt igazában – akarunk örökké élni? Sok ember manapság talán éppen azért utasítja el a hitet, mert az örök életet nem tartja kívánatosnak. Sokan egyáltalán nem az örök életet, hanem ezt a mostanit akarják, és úgy látják, hogy az örök életbe vetett hit ezt inkább akadályozza. Örökké – vég nélkül – tovább élni inkább kárhozatalnak, mint ajándéknak tűnik számukra. Kétségtelen, a halált mindenki késleltetni szeretné, amennyire csak lehetséges. De folyamatosan és vég nélkül élni – ez csak unalmas és végül elviselhetetlen lehet. Éppen ezt mondja például az egyházatya Ambrus meghalt testvérének, Satyrusnak a gyászbeszédében: „Igaz, hogy a halál nem volt része a természetnek, de természetessé vált; a halált ugyanis Isten nem kezdettől fogva alkotta, hanem gyógyszerként adta. [...] A törvényszegésért mindennapi munkára és elviselhetetlen vesződésre ítélt emberi élet nyomorult lett: véget kellett vetni a bajoknak, hogy a halál helyreállítsa azt, amit az élet elveszített. A halhatatlanság inkább teher lenne, mint ajándék, ha meg nem világosítja a kegyelem.” Korábban pedig azt mondta Ambrus: „Tehát nem keseregni kell a halál miatt, mert az az üdvösség oka.”

11. Bármit is akart mondani pontosan ezekkel a szavakkal Szent Ambrus – igaz az, hogy a halál megszüntetése vagy gyakorlatilag korlátlan elodázása a földet és az emberiséget lehetetlen helyzetbe hozná, és az egyes embereknek sem volna jótétemény. Nyilvánvaló, hogy magatartásunkban valami ellentmondás van, mely létünk belső ellentmondásosságára utal. Egyrészt nem akarunk meghalni; főleg az nem akarja, hogy meghaljunk, aki szeret minket. Másrészt viszont mégsem szeretnénk vég nélkül így tovább létezni és a föld sem erre van teremtve. Akkor hát mit is akarunk valójában? Magatartásunk e paradoxona egy mélyebb kérdést vet föl. Mi is tulajdonképpen az „élet”? És mit jelent valójában az „örökkévalóság”? Vannak pillanatok, amikor hirtelen úgy érezzük: igen, ez volna valójában – az igazi „élet” –, így kellene maradnia. Emellett van az, amit mindennapi „életnek” nevezünk, ami nem az igazi élet. Ágoston Probának, egy gazdag római özvegynek és három konzul anyjának szóló nagy levelében egyszer ezt mondja az imádságról: Igazában mi csak egyet akarunk – „a boldog életet”, az életet, amely egyszerűen élet, egyszerűen „boldogság”. Végző soron semmi másért nem imádkozunk. Csak ezért vagyunk úton – csak erről az egyről van szó. De Ágoston azután ezt is mondja: pontosabban

nézve egyáltalán nem tudjuk, mire is vágyódunk, mit is szeretnénk tulajdonképpen. Egyáltalán nem tudjuk; még az olyan pillanatokban sem, amikor úgy véljük, hogy megérintettük, valójában nem érzük el. „Azt sem tudjuk, mit kérjünk”, vallja Szent Pál szavával (*Róm 8,26*). Csak egyet tudunk: ez nem az. De tudatlanságunkban is tudjuk, hogy léteznie kell. „Tehát, hogy úgy mondjam, egyfajta tudós tudatlanság (*docta ignorantia*) van bennünk” – írja. Nem tudjuk, mit szeretnénk valójában; ezt az „igazi életet” nem ismerjük; és mégis tudjuk, hogy valaminek lennie kell, amit nem ismerünk, s ami felé ösztönzést érzünk.

12. Úgy gondolom, Szent Ágoston nagyon pontosan és máig érvényesen írja le az ember lényegi szituációját, amelyből minden ellentmondása és reménye fakad. Szeretnénk valahogyan magát az életet, a tulajdonképpenit, melyet a halál sem érint; ugyanakkor nem tudjuk, mire törekszünk. Nem tudunk fölhagyni azzal, hogy törekedjünk utána, de tudjuk, hogy mindaz, amit megtapasztalhatunk vagy megvalósíthatunk, nem az, amire vágyódunk. Ez az ismeretlen „valami” az igazi „remény”, mely űz minket, s ugyanakkor ismeretlen volta az oka minden kétségnek, ahogy az igazi világra és az igazi emberre vonatkozó minden pozitív és minden romboló kezdeményezésnek is. Az „örök élet” kifejezés próbál nevet adni ennek az ismeretlen ismerősnek. Szükségszerűen nem megfelelő kifejezés, amely zavart kelt. Az „örök” hallatán a végtelenségre gondolunk és ez megriaszt; az „élet” hallatára az általunk megtapasztalt életre gondolunk, melyet szeretünk és nem akarunk elveszíteni, s amely ugyanakkor mindig inkább vesződés, mint beteljesedés, úgyhogy egyrészt akarjuk, ugyanakkor pedig nem akarjuk. Csak azt tudjuk megkísérelni, hogy a bennünket foglyul ejtő időbeliségből gondolatban kilépjünk, és így megsejtsük, hogy az örökkévalóság nem a naptári napok állandó egymásutánja, hanem olyan, mint a beteljesedés nyugodt pillanata, amelyben az egész átölel minket és mi átöleljük az egészet. A végtelen szeretet óceánjába való elmerülés pillanata az, amelyben az idő – az előbb és az utóbb – nincs többé. Csak arra vagyunk képesek, hogy ezt a pillanatot a teljes értelemben vett életként próbáljuk meg elgondolni, mindig új elmerülésként a lét mélységeibe, miközben egyszerűen eláraszt bennünket az öröm. Jánosnál Jézus ezt így fejezi ki: „Viszontlátlak titeket és örülni fog a szívetek, és örömtöket senki nem veszi el tőletek” (*Jn 16, 22*). Ebben az irányban kell gondolkodnunk, ha meg akarjuk érteni, mire irányul a keresztény remény; mit várunk a hittől, a Krisztussal való együttlétünkötől.

2.3. Liturgikus nézőpont

2.3.1. Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

Krisztus Szent Testének és Vérének főünnepén a szentmise olvasmányai, imádságai az Oltáriszentség titkát szemlélik, s különböző szempontokat emelnek ki vele kapcsolatban. A kezdő ének azt tanítja, hogy az Úr a „gabona javával táplálja” az embereket (Zsolt 80,17). Erre emlékeztet az első olvasmány is, amely elbeszéli, hogy Isten a pusztai vándorlás során mannával táplálta a zsidó népet (MTörv 8,2-3.14b-16a), illetve a válaszos zsoltár is, amely hirdeti, hogy az Úr „jólakat kövér búzával” (Zsolt 147,14).

A kezdő könyörgés hangsúlyozza, hogy az Eucharisztia csodálatos szentsége Jézus Krisztus kínszenvedésének az emléke, amelyet a Mester hagyott ránk. A felajánló könyörgés az Oltáriszentséget „az egység és a béke ajándékának” nevezi. Az áldozás utáni könyörgés pedig azt emeli ki, hogy a szentáldozás az örök élet szépségét jelzi előre számunkra, mert Jézus Krisztus Testének és Vérének vétele által bekapcsol bennünket az Istennel való boldog közösségbe.

A második olvasmány továbbá azt hirdeti, hogy az Eucharishtiában való részesedés által születik meg s növekszik az emberek közötti közösség, az Egyház: „Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mert mindnyájan egy kenyérből részesülünk.” (1Kor 10,17).

Az egyetemes könyörgésekben az Oltáriszentséghez kapcsolódóan azért fohászkodunk, hogy egyek legyünk a „kenyértörés közösségében”, hogy a papok „szentek legyenek és szentül szolgáltassák ki” a szentségeket. Továbbá, hogy a hívők örömmel, lelkesedéssel és tiszta lélekkel gyakran járuljanak a szentáldozáshoz, illetve, hogy a betegek és a haldoklók az Eucharishtiából tudjanak erőt és reményt meríteni.

Az Oltáriszentség misztériumát segítenek szemlélni a prefációk is, melyek az Eucharishtiáról mint Krisztus áldozatáról és szentségéről, illetve e Titok gyümölcseiről beszélnek.

Mindezek a szempontok az evangéliumi szakaszban is markánsan megjelennek (Jn 6,51-58): Jézus „a mennyből alászállott, élő kenyér”, aki nem csupán táplál, hanem önmaga válik étellé. Az Oltáriszentség az örök élet ajándéka: „Aki ebből a kenyérből eszik, örökké fog élni”. Az Eucharisztia Krisztus áldozata, önmagának az odaajándékozása: az ő Teste a „világ életéért”. Általa mélyül a hívő embernek az Úrral való kapcsolata, hiszen aki eszi Jézus Testét és issza az ő Véré, az Krisztusban marad és Jézus őbenne.

Végül a bibliai és a liturgikus szövegrészek arra hívnak bennünket, hogy Krisztus Testének és Vérének csodálatos titkára dicsérettel és imádattal válaszoljunk: „Jeruzsálem, szentek otthona, dicsérd fölséges Istened!” (válaszos zsoltár: Zsolt 147), „Dicsérd, Sion, Üdvözítő!” (Szekvencia), „dicsőséged himnuszát zengjük” (Prefáció a legszentebb Oltáriszentségről 1.), „Ezért zengi néked az imádás új énekét minden élő a mennyben és a földön” (Prefáció a legszentebb Oltáriszentségről 2.).

2.3.2. Liturgikus énekek

Éneklő Egyház:

Mindenek szemei (576/A)

<https://sites.google.com/site/nepenektar3/%C3%89E576A.mp3?attredirects=0>

Aki eszi az én testemet (576/B)

<https://sites.google.com/site/nepenektar3/%C3%89E576B.mp3?attredirects=0>

Gitáros énekek:

Meghívtál, hogy vízre lépjek (Forráspont 2019)

<https://www.youtube.com/watch?v=NoOaGqNVFPk>

Sillye Jenő: Tied vagyunk

<https://www.youtube.com/watch?v=NoOaGqNVFPk>

Testvérek: Tápláló Szent Kenyér

<https://www.youtube.com/watch?v=Ph-CRucFLZI>

2.4. Pedagógiai nézőpont

2.4.1. Evangélium témáját feldolgozó tantörténetek

A lancianói átváltozási csoda (Olaszország, 750)

Körülbelül 750-ben történt. A pontos évszám ma már nem állapítható meg egyértelműen.

Egy alkalommal a lancianói Szent Legonziano templomban fiatal pap misézett. Gyötrő kétség szállta meg, vajon e fehér ostya, melyet kezében tartott valóban az Istenember testévé és a kehelyben levő bor Krisztus vérévé változott-e.

Egyszerre forróság öntötte el, megrendülten szemlélte: az aranypaténán (aranytálkán) levő hófehér Szentostya megváltoztatta színét, piros lett és felduzzadt – vérző húsdarab lett belőle, míg a kehelyben piros vér pezsgett. A pap sírva borult

térdre, miközben Szent Tamás apostol szavait suttogta: „Én Uram, én Istenem!” Egész teste remegett, nem volt ereje a szent cselekmény befejezéséhez.

A paténát a csodás Testtel és a kelyhet a drágalátos Vérrrel gondosan megőrizték, és mind a mai napig őrzik a templomban.

A lancianói csoda, folytonos csoda: az átalakult részek nem romlottak meg, épségben maradtak több, mint ezer éven át mostanáig.

Lancio érseke 1970-ben szaktudósokból álló orvosi bizottságot hívott össze, melynek vizsgálati eredményéről a hivatalos okirat tanúskodik:

1. Valóságos húsról és vérről van szó.
2. A hús egyértelműen szív-szövet struktúrára utal.
3. A hús és a vér egyazon vércsoportoz tartozik.
4. A hús és vér élő személyt feltételez.

Forrás: <http://www.ek2013.hu/imak-enekek-tortenetek/tortenetek>

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Reményik Sándor – Mindennapi kenyér

Amit én álmodom
Nem fényűzés, nem fűszer, csemege,
Amit én álmodom:
Egy nép szájában betevő falat.
Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Lelki kenyér az éhező szíveknek,
Asztaláldás mindenki asztalán.
Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Nem cifraság a szűrőn,
Nem sujtás a magyarkán,
Nem hívságos ünnepi lobogó,
Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Nem pompázom, de szükséges vagyok.
Kenyér vagyok, mindennapi kenyér,
Ha tollat fogok: kenyeret szelek.
Kellek, tudom. Kellek nap-nap után,
Kellek, tudom. De nem vagyok hiú,
Lehet magára hiú a kenyér?
Csak boldog lehet, hogy megérte ezt.
Kellek: ezt megérteni egyszerű,
És – nincs tovább.
Az álmom néha kemény, keserű,

Kérges, barna, mint sokszor a kenyér,
De benne van az újrakezdés magja,
De benne van a harchoz új erő, –
De benne van az élet.

Forrás: https://litera.hu/irodalom/elsokozles/a_het Verse Verscsokor az új kenyér unnepere.html

Lukáts Márta – A gyertya

Egyenesen, szilárdan áll,
Fénylő szemmel fölfelé néz,
Bár légköre olykor ködös,
Sötét s nyomasztóan nehéz.

Ruhája tiszta és fehér,
Nincs rajta semmi szenny, mocsok,
S ha ráfröcskölnék is ilyet,
Simaságáról lecsorog.

Meghittséget, szeretetet
Serceg lány-szelíden hangja,
Akkor is, ha körülötte
Ezt senki, senki sem tudja.

Önzetlenül ég, melegít,
A sötétnek nincs itt helye,
Hiszen, mint az igaz ember,
Ő is fényre van teremtvé.

Olykor küzd az áramlattal,
És titokban sír talán,
Mert néha sűrű cseppekben
Folynak a könnyek oldalán.

Aztán ismét biztat, hitre
Serkent, szinte megnő lángja,
Hogy rohamosan csökken, fogy,
Sőt csonkig ég, nem is bánja.

Küldetését befejezte:
Ő eltűnt, s csak azért égett,
Hogy a kereső szívébe
Fényt vigyen és melegséget.

Ahogy most nézem a gyertyát,
Amint serkentően lobog,
Vágy ébred bennem, s most én is
Fényleni, égni akarok.

Hinteni a szeretetet
Önzetlenül jónak, rossznak,
Hogy méltó hirdetője legyek
A közénk jött Megváltónak.

Forrás: https://www.szepi.hu/irodalom/vers/tvers/tv_125.html

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

– Mit jelent számomra az Élet Kenyere: az Oltáriszentség?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Urunk, Jézus Krisztus, te ebben a csodálatos szentségben kínszenvedésed emlékét hagytad ránk. Add, kérünk, tested és véred szent titkát úgy tisztelnünk, hogy megváltásod gyümölcsét szüntelenül élvezzük. Aki élsz és uralkodol a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. Ámen.

Imádság:

Mennyei Atyánk, Jézus nevében kérünk, küldd el Szentlelkedet, hogy az Oltáriszentségben valóságosan jelenlévő Jézus Krisztust egyre nagyobb szeretettel, csodálattal és imádattal tudjuk szemlélni! Ámen.

Sarutlan kármelita Nővérek:

Úr Jézus Krisztus! Te ismervén emberi gyöngeségünket, törekenységünket nem hagytál bennünket magunkra földi vándorlásunk idején. Nap, mint nap megengeded nekünk, hogy érinthessük legszentebb, legtisztább Testedet és Véredet. Önmagadat adván táplálékul, isteni életedbe emelsz bennünket, hogy Tebenned élve egészen hozzád váljunk hasonlónak. Örök hála, dicséret legyen Neked felfoghatatlan, isteni Ajándékodért, jóságos, emberszerető Istenünk! Ámen

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz:
"Én vagyok a mennyből alászállott, élő kenyér" /Jn 6,51/
(Forrás: pixabay)

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Az Eucharisziával táplálkozva egyre szorosabb barátságba kerülök Jézussal, aki életet engem is, s aki örök életet ad nekem is.

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Még nagyobb hódolattal és szeretettel forduljak az Oltáriszentségben valóságosan jelenlévő Istenember felé!